

Utrecht, 2 maart 2018

Geacht lid van de Commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,

Naar aanleiding van het AO IMVO op 6 maart a.s. legt de Coalitie Stop Kinderarbeid graag een aantal opmerkingen en aanbevelingen aan u voor.

Uitkomst Wereldconferentie tegen Kinderarbeid, november 2017

De *IV Global Conference on the Sustained Eradication of Child Labour (November 2017)* in Buenos Aires werd afgesloten met een groot aantal 'pledges'⁽¹⁾ (toezeggingen) door landen, soms samen met werkgeversorganisaties en vakbonden, en door maatschappelijke organisaties.

Stop Kinderarbeid was verheugd te zien dat ook **de Nederlandse regering samen met de vakbonden en de werkgeversorganisaties** in hun toezegging beloofde: "*Nederland zal, samen met de juiste partijen, gemeenschapsgerichte en multi-stakeholder projecten ondersteunen, zoals de kinderarbeidvrije zones waarin de vakbonden een belangrijke rol spelen.*" Deze passage verwijst ook naar de coalitie Stop Kinderarbeid waarin (lokale en Nederlandse) NGO's, vakbonden en bedrijven samenwerken aan zowel kinderarbeidvrije zones als aan het bestrijden van misstanden in de ketens van bedrijven.

In de *Argentina Declaration*⁽²⁾ en in een recent rapport van de ILO⁽³⁾ over strategieën om kinderarbeid te bestrijden wordt het belang van de *community-based approach* – naast en in combinatie met het bevorderen van ketenverantwoordelijkheid van bedrijven - sterk benadrukt⁽⁴⁾. Op beide terreinen is de Stop Kinderarbeid coalitie zeer actief. Momenteel worden een aantal projecten uitgevoerd in Afrika en India met o.m. natuursteen-, kleding-, resttextiel-, koffie- en schoenenbedrijven waarbij beide aanpakken worden gecombineerd.

In het regeerakkoord staat: "*Het fonds bestrijding kinderarbeid wordt verhoogd binnen de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking*". De vraag is hoe hoog dit fonds zal worden en hoe het besteed gaat worden. Voor het door de RVO beheerde fonds is de komende vijf jaar 35 miljoen euro toegekend. De hoogte van het jaarlijkse beschikbare bedrag uit het fonds voor het bestrijden van kinderarbeid bedroeg 10 miljoen per jaar en wordt dus nu verhoogd. Daardoor komen er (meer) middelen beschikbaar om ook zelfstandige activiteiten van (coalities van) maatschappelijke organisaties te steunen.

Aanbeveling

1. De coalitie Stop Kinderarbeid heeft de afgelopen jaren met financiële én politieke steun van Buitenlandse Zaken kinderarbeid met succes bestreden, zo blijkt uit de recente onafhankelijke evaluatie⁽⁵⁾ van het programma '*Out of Work and Into School (2014-2017)*'⁽⁶⁾. Tot medio 2019 steunt Buitenlandse Zaken het programma '*Getting Down to Business*'⁽⁷⁾ van Stop Kinderarbeid. Voortzetting van de steun aan de coalitie Stop Kinderarbeid, waarbij de expertise en zuidelijke partnerorganisaties sterk complementair zijn, zou gezien de bereikte substantiële resultaten en de gezamenlijke toezegging van de Nederlandse regering, werkgevers en vakbonden in Argentinië zeer gewenst zijn.

Kinderarbeid/Moderne Slavernij Risico Analyse

Bestrijding van kinderarbeid en moderne slavernij zijn prioriteiten van de Nederlandse regering, zo blijkt onder uit de *pledge* tijdens de conferentie over kinderarbeid in Argentinië, die deels ook over dwangarbeid ging. In de *pledge* zegt de regering: "*de Nederlandse regering bevestigt haar lidmaatschap van de Alliantie 8.7 en zal in het bijzonder steun geven dat aan de Global Supply Chains (GSC) Action Group van de Alliance 8.7. Een van de doelen is het doen van onderzoek en het delen van kennis. In dat licht maakt de Nederlandse regering fondsen beschikbaar voor nader onderzoek naar de uitbanning van kinderarbeid en gedwongen arbeid in wereldwijde productieketens.*"

Aanbeveling

2. Gezien het bovenstaande zou het logisch en wenselijk zijn dat de Nederlandse regering, in navolging van de **MVO Sector Risico Analyse** uit 2014 (die heeft geleid tot de IMVO Convenanten), een **Kinderarbeid /**

Moderne Slavernij Sector Risico Analyse laat uitvoeren. Deze analyse kan wereldwijd in kaart brengen wat de aard en omvang van kinderarbeid en moderne slavernij is in productieketens van in Nederland actieve bedrijven en van Nederlandse bedrijven die in het buitenland opereren. Dit is niet alleen relevant voor bestaande convenanten en convenanten waarover nog wordt onderhandeld, maar juist ook voor het beleid m.b.t. voor risicosectoren zónder convenanten. Nu is nog niet duidelijk hoe de Minister er voor gaat zorgen of en hoe in deze sectoren gewerkt gaat worden aan de implementatie van de OESO Richtlijnen voor verantwoord ondernemen.

Het is ook van belang zo'n analyse tevens in EU verband te bepleiten, mede omdat in een aantal EU landen al wetgevings- en andere initiatieven zijn ondernomen.

Gebruik van rapporten over kinderarbeid/schending van arbeidsrechten door bedrijven

Stop Kinderarbeid publiceert regelmatig rapporten⁽⁸⁾ over kinderarbeid, moderne slavernij en schending van andere arbeidsrechten door Nederlandse of in Nederland actieve bedrijven. Vier recente rapporten betreffen goudmijnbouw in Uganda⁽⁹⁾, schoenenproductie in Agra (India)⁽¹⁰⁾, granietwinning in India⁽¹¹⁾ en kledingproductie in Bangladesh⁽¹²⁾ die ook tot kamervragen hebben geleid.

Aan betrokken bedrijven wordt door Stop Kinderarbeid gevraagd wat zij aan deze misstanden doet of gaat doen; hun reactie wordt in de rapporten verwerkt en er wordt met deze bedrijven, samen met lokale maatschappelijk organisaties, naar oplossingen gezocht. De rapporten over goud, kleding en natuursteen zijn ook voorgelegd aan bedrijven die betrokken zijn bij de desbetreffende Convenanten om hen te informeren over misstanden en verbeteracties te bevorderen. Daarnaast heeft Stop Kinderarbeid handleidingen gepubliceerd waarmee organisaties in Afrika en India, op basis van *good practices* ter plekke, samen met bedrijven kinderarbeid in lokale gemeenschappen kunnen aanpakken.

Aanbeveling

3. In haar brief Voortgang van IMVO-beleid van 28-2-2018 kondigt Minister Kaag een **evaluatie in het najaar van 2019** aan van de resultaten van convenanten. Bovengenoemde rapporten en recente rapporten van andere organisaties over o.m. kinderarbeid en moderne slavernij, zijn van belang als 'nulmeting' om verbeteringen op het gebied van arbeidsrechten te kunnen constateren.

Met vriendelijke groet,

Gerard Oonk, senior beleidsadviseur Stop Kinderarbeid (030-2321340 of 06-51015260)

'**Stop Kinderarbeid – School, de beste werkplaats**' is een coalitie die bestaat uit de Algemene Onderwijsbond (AOB), Mondiaal FNV, Hivos, ICCO Coöperatie, Kerk in Actie, de Landelijke India Werkgroep (LIW) en Stichting Kinderpostzegels Nederland, en werkt samen met lokale organisaties in Azië, Afrika en Latijns-Amerika. Zie ook: www.stopkinderarbeid.nl

Noten:

- 1 Zie: <http://www.childlabour2017.org/en/resources/updates/pledges>
- 2 Zie: <http://www.childlabour2017.org/en/resources/updates/declaration-buenos-aires>
- 3 Zie: http://www.ilo.org/ipec/Informationresources/WCMS_IPEC_PUB_29875/lang--en/index.htm
- 4 Zie <http://www.stopkinderarbeid.nl/assets/On-the-Argentina-Child-Labour-Conference-2017-NL-2.pdf> over de uitkomst van de Wereldconferentie tegen Kinderarbeid m.b.t. de 'community-based' ofwel de 'kinderarbeidvrije zone' aanpak van kinderarbeid
- 5 Zie: <http://www.stopchildlabour.eu/external-evaluation-of-the-out-of-work-programme-2014-2017/>
- 6 Zie: <http://www.stopchildlabour.eu/assets/Out-of-Work-and-into-School-What-we-have-accomplished.pdf>
- 7 Zie: <http://www.stopkinderarbeid.nl/nieuwe-plannen-en-projecten/>
- 8 Zie: <http://www.stopkinderarbeid.nl/publicaties-en-onderzoek/>
- 9 Zie: <http://www.stopkinderarbeid.nl/15-duizend-kindarbeiders-in-oegandese-goudmijnbouw/>
- 10 Zie: <http://www.stopkinderarbeid.nl/rapport-pleit-voor-nieuwe-aanpak-van-bestrijding-kinderarbeid-in-indiase-schoenenstad-agra/>
- 11 Zie: <http://www.stopkinderarbeid.nl/nieuw-rapport-the-dark-sites-of-granite/>
- 12 Zie: <http://www.stopkinderarbeid.nl/kledingmerken-dragen-bij-aan-lage-lonen-lange-werktijden-kinderarbeid-en-schooluitval-in-bangladesh/>